

želja se je kmalu izpolnila. Ta brezbožnik je namreč šel v kino, čeprav je bil pijan. V dvorani je nastal ogenj. Ljudje so začeli bežati in so se vsi rešili. Edini Franc

Engels se v svoji vinjenosti ni mogel rešiti. Zgorel je ne samo z lasmi in kožo, marveč s celim telesom.

Osebnosti.

Prvi poveljnik mariborskega 45. pešpolka 70letnik. Dne 10. avgusta je praznoval v Mariboru v pokoju živeči podpolkovnik g. Avguštin Škrabar 70letnik. Rodil se je leta 1866 v Barkovljah pri Trstu. Kot častnik domobranskega polka št. 5 se je udeležil svetovne vojne in je postal leta 1916 podpolkovnik. Po prevratu je bil pod rajnim generalom Maistrovom prvi poveljnik tedaj sestavljenega 45. pešpolka v Mariboru. Škrabarjev polk je osvojil Maribor, zasedel severno mejo in se je boril z avstrijskimi Nemci pri Radgoni in na Koroškem. Za številne zasluge je bil od podrejenih častnikov in od moštva priljubljen poveljnik odlikovan od blagopokojnega kralja s Karadžoržovo zvezdo z meči IV. reda in z Jugoslovansko krono IV. reda. Od Zveze Maistrovih brorcev je bil izvoljen za prvega predsednika in častnega člana. Zaslužnemu in vrlemu častniku k 70letnici naše iskrene častitke!

Frančiškanski duhovnik umrl. V brežiški bolnici je umrl p. Vincencij Kunsteij, rojen leta 1878 v Železnikih. Pred vojno je služboval v Gorici. Po prevratu je bival po frančiškanskih samostanih na Kranjskem in Štajerskem. Bil je učen duhovnik in je mnogo pisal za redovno glasilo tretjega reda »Cvetje z vrtov sv. Frančiška«. Naj mu bo Vsemogočni obilen plačnik!

Nesreče.

Tovorni avtomobil se prevrnil v občestni jarek. V zgornji Dravski dolini ne daleč od Mute se je zgodila v večernih urah

težka avtomobilska nesreča. Prevoznik J. Roje iz Slovenjgradca je naložil na tovorni avtomobil okvirje za okna. Peljal se je skozi Dravsko dolino proti Mariboru. Nankrat je pri Muti odrekel volan. Predno je utegnil šofer zaustaviti vozilo, je že tresčilo ob drevo in se preobrnilo v poldrugi meter globok občestni jarek. Okvirje in ljudi, ki so se vozili z avtomobilom, je vrglo v loku po tleh. Tri osebe, in sicer dnarica Jožefa Mohorko z Remšnika, posestnik Janez Plazovnik od Sv. Treh kraljev in slikar Ivan Krš iz Pameč, so bili težko poškodovani. Posebno vznemirljivo je stanje Jožefe Mohorko, ki ima hude notrajne poškodbe. Plazovnik si je prebil lobanjo, Krš ima strto koleno. Na kraj nesreče sta hitro prihitela dva zdravnika, ki sta se zavzela za ponesrečene in sta jim nudila prvo pomoč. Plazovnika in Krša so prepeljali v bolnico v Slovenjgradec, ponesrečeno žensko pa v mariborsko bolnico. Dva lažje poškodovana sta bila prepuščena domači oskrbi.

Avtomobilska nesreča pri Framu. Ne daleč od odcepitve ceste proti Framu je privozil avtomobilu uradnika mariborske livarne Gustav Pengg Barbašu po levi strani ceste kolesar nasproti, ki se ni zmenil za signale avtomobila. Šele v zadnjem trenutku je skušal zavoziti v pravo smer. Istočasno je krenil tudi Barbaš z vozilom na stran, da bi preprečil nesrečo trčenja in je zadel v občestno jablano. Radi sunka so se razbile vse šipe na avtomobilu in vse tri osebe v avtomobilu so bile precej poškodovane. Kolesar je po nesreči v svesti krivde zginil. Avtomobil ni mogel nadaljevati svoje vožnje proti Zagrebu, ampak so ga zavlekli v popravilo v Maribor.

Avtomobil nevarno povozil 70letno stanko. Na odcepu ceste Maribor — Sv. Lenart v Koških pri Mariboru je povozil

zil osebni avto pri prekoračenju ceste 70letno Jožefo Očkerl od Sv. Jakoba, ki je bila na potu v Maribor. S smrtno nevarnimi poškodbami so staro ženo oddali v mariborsko bolnico.

Smrtna nesreča pri padcu z lestve. V Vinterovcih v okolici Ptuja je padel z lestve 48letni posestnik Leopold Markeš. Priletel je z glavo na betonska tla tako močno, da je kmalu po padcu umrl.

Posestnik ob hišo. V Starem Logu pri Pragerskem je uničil ogenj hišo posestniku Antonu Rozmanu, ki ima 20.000 D škode.

Zopet dva pogorelca na Dravskem polju. Pozno v noči je začelo goreti v Gornjih Jablanah na Dravskem polju v kolarnici posestnice Terezije Beranič. Ogenj se je razširil na gospodarsko poslopje in škedenj. Zgorelo je 9000 kg sena, dva voza ter razno orodje. — Od Beraničeve so preskočili plameni na sosedno gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Horvata in na njegovo hišo. Obe poslopji sta pogoreli do tal. Horvat je še ob 15.000 kg se,

Cez 212 let bomo vsi norci.

Angl. statistik Henrik Larrick je zračunal, da bo v teku treh stoletij vse človeštvo ponorelo. To ni samo gola napoved brez številk. Henrik Larrick navaja za svojo trditve tele številke: 1. 1859. je prišel en norec na vsakih 535 ljudi, 1. 1897. je že bil na 312 ljudi en norec in 1. 1932 je že vsaki 144 človek norec. Če pojde v tem tempu dalje, bo leta 1977 vsaki stoti človek norec in čez 212 let bo nor ves svet. Hvala Bogu, da teh časov ne dočakamo.

Enajst in pol milijona brezposelnih.

Po ugotovitvah ameriške delavske zveze v Združenih amer. državah

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Čez nekaj minut se je vrnil in dal dekletu škatlo, v kateri je bila svilen ruta in srebrna verižica s križcem.

»Vidiš, Pavla,« je rekel, »to sem ti kupil, ko sem bil zadnjič v mestu, da bi te malo razveselil. Žal si že prej odšla. Vzemi zdaj in vsaj malo boji vesela!«

Rahlo je pogladila lepe reči, velike črne oči so se ji zasvetile, toda koj nato je spet pobesila glavo in otožno zašepetala:

»Ne le malo, zelo, zelo sem vesela teh darov. Za ljub spomin mi bodo — vse žive dni — ko me že davno več ne bo na Ravnah.«

»Menda vendar ne misliš od nas?« je vprašal in se začudil.

»Prav nič rada ne grem; pa prej ali slej bom morala. Če bo roka koj za nič za delo, ne bom mogla ostati.«

»Roka bo gotovo še čisto zdrava. Nekoliko potrpi! Taka rana ne more tako hitro zaceliti. Če bi pa res ne bila več tako za delo kakor prej, si in ostaneš na Ravnah doma. — Kam bi pa šla?«

»Sama ne vem. Nekje bom že našla kak kot. Najrajši bi umrla, da bi prišla tja, kjer so mati.«

12

»Pavla, milo se mi stori in nikoli ti ne pozabim, ko vidim, kako vdana si moji rajni materi. Ali pa ti jaz nisem čisto nič mar, ko si vendar svoje življenje tvegala zame?«

»Oženili se boste in potem pride mlada žena na Ravne in njeni boste morali biti z dušo in telesom. Ta ne bo pustila, da bi bili kakorkoli prijazni meni. Ne bi mogla ostati na Ravnah. Ne bi mogla...«

Glas ji je bil neskončno žalosten in otožen. Ni se jokala, vendar sta ji privreli dve veliki solzi po bledem obrazu. Ta obraz s svojimi nežnimi potezami je bil v tej žalosti mikavnejši kakor kdaj poprej. Mladega Ravnjaka je čisto prevzelo; sočutje in ljubezen sta mu razburjali kri. Ni se mogel držati, premagalo ga je vroče čustvo, zagrabil jo je za roke in in odločno dejal:

»Pavla, s teboj se oženim — s teboj in z nobeno drugo. Daj mi roko in daj mi tudi ti svojo besedo!«

Dekle je odgovorilo z levico, ki je bila hladna kakor led, pogledala ga je s svojimi velikimi, temnimi očmi, potem pa je bruhnila v krčevit, glasen jok.

»Za božjo voljo, ne joči se!« je prosil. »... Kaj ti je? Ali mi ne moreš dati besede?«

»O rada — rada!« je dejala v solzah.

»Zakaj se potem jočeš?«

»Ne vem. Zdi se mi, da ni mogoče, da bi bila tako srečna.«

»Pavla, vse bom storil, da boš srečna.«

na ter razno orodje. Domačini in gasilci iz Cirkovc so razmah požara omejili. Očividno gre v tem slučaju za požig, ker je pričelo goreti v kolarnici.

Nočni požar na Dravskem polju. V noči 8. avgusta je uničil ogenj v Starošincah na Dravskem polju domačiji Mesarič in Pulko. Škoda znaša 100.000 Din. Gasilci iz Ptuja in Cirkovc so ogenj omejili, da ni napravil še večje škode.

Toča v okolici Gornje Radgone. Po okolici Gornje Radgone so imeli 4. t. m. neurje s točo. Po toči so hudo prizadeti vinogradi v okoliših vasi: Poleci, Zbigovci in Črešnjevci. Sedaj je vzela toča, kar je bila pustila peronospora. Vinograde je toča tem hujše oklestila, ker so vinogradniki ravnokar bili porezali previsoko rožje.

Domačija pogorela. V Dežnem pri Makolah je uničil ogenj do tal stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestniku Mat. Planincu. Na uspešno gašenje ni bilo niti prav misliti radi pomanjkanja vode. Škoda znaša 25.000 Din.

Posestniku zgorela hiša — posestnici gospodarsko poslopje. V Frajhamu pri Sv. Martinu na Pohorju je upepelil nočni ogenj posestniku Romanu Preglu stanovanjsko hišo. Požarna škoda znaša 30.000 Din. — V Lešju pri Majšbergu je upepelil ogenj gospodarsko poslopje posestnici Ani Šket. Škoda je še tem bolj občutna, ker je bila spravljena v poslopju živinska krma.

Sedemletni fantek ob — ko. Pri Sv. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Preboldu se je igral sedemletni cestarjev sinko Ivan Rihl pri mlatilnici in je tlačil v njo slamo. Zobi mlatilnice so ga zgrabili in so mu tako razmesarili desno roko, da so mu jo morali odrezati v celjski bolnici.

Nesreča pri nabiranju drv. V celjsko bolnico je pripeljal rešilni oddelk 37letno služkinjo Marijo Kopitar iz Celja z zlomljeno levo nogo in hudimi poškodbami na glavi. Kopitarjeva je v gozdu nabirala drva in padla 15 m globoko ter se je pri padcu poškodovala.

Posestnika brenil konj. Posestnik Dolinšek iz Lok pri Zagorju ob Savi je sklepal

konjsko kupčijo pri gostilni Kovač v Razpotju. Naenkrat ga je konj močno brenil v trebuh in mu je povzročil hude notrajne poškodbe.

Mlad gimnazijec utonil v Savi. Na Jezici pri Ljubljani je utonil kot dober plavalec v vrtincu Save 8. avgusta 11letni gimnazijec Stanko Brumec, sin vpokojenega železniškega strojevodje iz Šiške. Tovariši so ga potegnili še toplega iz vode in ga obudili z umetnim dihanjem toliko v življenje, da je odprl oči in še enkrat zavzdihnil. Med prevozom v ljubljansko bolnico je zopet padel v nezavest in umrl.

Dva požara na Kranjskem. Zgodaj zjutraj je radi slabega dimnika pogorela s slamo krita hiša posestniku Janezu Urhu v Kališah, občina Kamniška Bistrica. Urh sam je z veliko težavo rešil iz gorečega poslopja svojih pet mladoletnih otrok, ki so ob požaru še spali. — V Logu blizu Poljan je nastal ogenj 5. avgusta pri posestniku Francu Buhu, po domače Dovjaku. Zgorela mu je hiša.

Smrtno povožen od ekspresnega vlaka. V Ljubljani na prelazu preko železniškega tira ob Glinški cesti se je zgodila 7. t. m. zvečer nesreča, ki je zahtevala življenje 20letnega visokošolca Antona Nachtigala, sina znamenitega vseučilišnega profesorja dr. Rajka Nachtigala v Ljubljani. Ponesrečeni Anton je bil zelo marljiv dijak in je po cele dneve študiral in zvečer se je podal na sprehod. Omenjenega dne je na povratu s sprehoda preslišal signal za prihod ekspresnega vlaka, ki ga je na prelazu zgrabil, mu odrezal glavo in nogo in je še vlekel truplo seboj kakih 100 m.

Strašna nesreča v angleškem premogovniku. Dne 6. avgusta ob treh zjutraj se je zgodila vsled dveh eksplozij v Wharfedale-Woodmoor premogovniku v bližini mesta Barnsley na Angleškem nesreča, ki je zahtevala takoj 57 smrtnih žrtev. V trenutku eksplozije vsled plinov je bilo v rovu 58 rudarjev. Enega so rešili živega, pa še ta je podlegel opeklinam. Kmalu po nesreči so potegnili iz 1000 m globine pod zemljo 21 mrtvih. Vseh rogov niso

mogli preiskati, ker sta eksploziji povzročili požar. Trupla smrtno ponesrečenih so bila strahovito razmesarjena.

Dve vasi zginili vsled nalivov. Iz Moskve prihaja poročilo o silnih nalivih v pogorju Kavkaz v Aziji. Hudo deževje je izpodjedlo celo goro, ki se je zvalila v dolino in zajela gorski potok. Gora je zasula dve vasi s prebivalstvom vred. Vsled zajezitve je nastalo 70 m globoko jezero.

Razne novice.

Proslava 800letnice samostana belih menihov v Stični na Dolenjskem. Zadnje nedeljo so slavili v Stični na Dolenjskem 800letnico tamošnjega samostana belih menihov. Ob tej priliki so priredili stiški menihi posebno slovesnost za nedoraslo mladino in se je zbralo 5000 otrok. Slovesno sv. mašo je opravil sivolasi nadškof dr. Jeglič. Med službo božjo je bilo obhajanih 4000 otrok. Prisrčno prireditelj je zaključila igra »Potujoči križ belih menihov«, katero so igrali na prostem.

Odpravljena carina za dvoposestnike. Finančno ministrstvo je ukinilo v obmejnih krajih carino na poljske pridelke za dvoposestnike. S črtanjem omenjene carine bo znatno olajšan obmejni promet.

Krog ceste Maribor — Št. Ilj v Slov. g. Za povzdigo tujskega prometa toliko potrebna asfaltirana avtomobilska cesta Maribor — državna meja pri Št. Ilju še vedno ni v delu. Te dni se je vršila licitacija del za omenjeno cesto. Za cestni del Maribor — Pesnica se ni javil niti eden ponudnik, medtem ko sta se oglasila za razdaljo Pesnica — državna meja dva. Ker se morajo po obstoječih predpisih udeležiti licitacije vsaj trije ponudniki, je bila licitacija preložena na 17. in 18. t. m. Vzrok za nezanimanje za to važno cestno delo je predvsem v prevzemnih pogojih, katerih ni lahko izpolniti. Za prevzem teh del pridejo v poštev samo velika stavbena podjetja, ki razpolagajo z zadostnimi tehničnimi pripomočki. Take tvrdke pa so zaposlene sedaj pri železniških in cestnih delih na Kranjskem in

»Ko bi le jaz tudi mogla, da bi vas — da bi te osrečila!«

»Ti moreš, ti boš — samo ti, Pavla.«

»O ljubi —!«

»Reci mi Franc! Reci mi, da me imaš vsaj malo rada!«

»Franc,« je dejala še nekoliko plaho, »Franc, ti si tako dober! Še nikdar nikogar nisem tako rada imela kakor tebe in nikdar nobenega človeka tako rada ne bom imela kakor tebe.«

»In meni, Pavla, pač ni treba šele praviti, da si mi najljubše na svetu.«

Nekaj časa sta molčala, potem se je oglašil zopet on:

»Zdaj sva toliko kakor ženina in nevesta... Vendar tega še ne bova razglasila, ker ljudem zdaj tega še ni treba vedeti.«

»Ne besede ne bom izdala,« je zatrdilo dekle; »samo... samo botri, Jerci, tej bo treba povedati.«

Trenutek je premišljal.

»Da, Jerca mora to vedeti; ona ti je kakor mati,« je dejal. »Sam ji bom povedal.«

»O, to sem vesela — vse, kar je težkega, jemlješ nase.«

»Tako težko to ne bo — in ti si že vse teže prestala... Ampak zdaj glej, da ti odleže; varuj se, da ti roka čimprej zaceli in da popolnoma ozdravi!«

»Saj sem že zdrava. Zdaj, ko vem, da ne moram od tebe, je vse dobro; tako mi je, kakor da mi nikoli ni bilo nič. Tudi roka bo kmalu zdrava.«

»Tako si mi po volji, Pavla... Še nekaj! Kadar koli sva sama, mi boš rekla Franc in me boš tikala; pred ljudmi pa...«

»Vem,« mu je segla v besedo. »Naj zdaj nihče ne vidi, kako je z nama!«

»Saj midva veva zase; drugim pa še ni treba.« Dekletu je lice žarelo od sreče.

Štirinajst dni nato, neko nedeljo popoldne, je Ravnjak tako uredil, da je šel sam s Pavlo v cerkev. Kar koj ji je začel pripovedovati:

»Pavla, z Jerco sem govoril. Ni nasprotna najini ženitvi; vse ji je prav. Samo nekaj zahteva.«

»Kaj pa, Franc?«

»Pravi, ko sva se že eden z drugim zaročila, se ne spodobi več, da prebivava pod isto streho. Jaz bi dejal, da ima prav.«

»Moj Bog, tedaj moram zopet zdoma?« se je ustrašilo dekle.

»Le počakaj pa poslušaj me, Pavla! Glej, saj vidiš, kako je težko, takole živeti, ko moraš na vsako besedo, na vsak pogled paziti, da se kako ne izdaš. Tudi ljudje bi pozneje kdaj mogli kaj slabega o naju govoriti ali vsaj misliti. Prav zaradi tega, ker te imam rad, bi te hotel vsega obvarovati, kar ni prav

v Washingtonu je točasno še nad enajst in pol milijona brezposelnih oseb, dočim jih je bilo v maju 1933 okrog 15 in pol milijona. V omenjenih 11 in pol milijonih so vključeni tudi trije milijoni brezposelnih, ki imajo začasno zaposlitev na vladnih javnih delih.

Zločini

so se tekom sedem let na Japonskem več nego podvojili. Število hudodelstev ni presegalo leta 1926 700.000. Leta 1934 so beležili Japonci 1 mil. 600.000 zločincev. Samo številka umorov ni poskočila.

Za slonom je nosorej, ki lahko doseže visokost 1,95 m, največji četvero-nožec.